

Συμβούλιο της Επικρατείας: 1932/78 (τμ. Α')

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. Κ' 1978, σ. 639

Περίληψη: Οσάκις η κρίσις των υγειονομικών οργάνων διατυπούται υπό μορφήν πιθανολογήσεως το Δ.Σ. του ΝΑΤ δεν κωλύεται να ζητήσει διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις άνευ χρονικού περιορισμού, η δε εκδιδόμενη γνωμάτευσις δεσμεύει ως προς την ιατρικήν κρίσιν (πλειοψ.) . Περίπτωσης θεωρήσεως ψυχικής νόσου ως ναυτικού ατυχήματος λόγω εντατικής και υπερωριακής απασχολήσεως εις τους λέβητας του πλοίου. Νόμιμος η απεύθυνσις της ΑΕ του ΝΑΤ λόγω πιθανολογήσεως της πρωτοβαθμίου υγιον. κρίσεως, εις την Β/θμιον υγειονομικήν επιτροπήν.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Α. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ

Εισηγητής: κ. Τ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Δικηγόρος: κ.κ. Ν. Μπαλούρδος, Α. Γκάτσιος

Επειδή, κατά το άρθρον 29 παρ.3 του Ν. 3170/1955 "περί Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΦΕΚ 76), ατύχημα επερχόμενον κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της ναυτικής εργασίας, παρέχον συνταξιοδοτικόν δικαίωμα εις ησφαλισμένον ναυτικό, θεωρείται και η νόσος, εφ' όσον αύτη προεκλήθη ή, προϋφισταμένη επεδεινώθη εκ βιαίου συμβάντος ή ένεκα της εν συγκεκριμένη περιπτώσει εκτελέσεως της ναυτικής εργασίας υπό όλως εξαιρετικής και ασυνήθεις συνθήκας, αίτινες υπήρξαν η κυρία αφορμή εκδηλώσεως ή αναπτύξεως της νόσου. Κατά δε τας συνδεδασμένας διατάξεις των άρθρων 29 παρ.6 και 42 παρ.1 και 2 του ως άνω Ν. 3170/1955, αι μεν υγειονομικαί επιτροπαί του Ταμείου είναι αποκλειστικώς αρμόδιαι όπως αποφαίνωνται περί της από ιατρικής απόψεως ικανότητος του ησφαλισμένου, ως και περί της υπάρξεως ή μη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ διαπιστουμένης ανικανότητος αυτού και υπό την ανωτέρω έννοϊαν ατυχήματος, υποχρεούμεναι όπως αιτιολογούν πλήρως τας σχετικάς γνωματεύσεις των, το δε Διοικητικόν Συμβούλιον του ΝΑΤ και η εις δεύτερον βαθμόν επιλαμβανομένη Αναθεωρητική Επιτροπή έχουν αρμοδιότητα να κρίνουν εάν

εις την συγκεκριμένην περίπτωση επήλθε βίαιον συμβάν ή η προκαλέσασα την νόσον εργασία εξετελέσθη υπό όλως εξαιρετικά και ασυνήθεις συνθήκας.

Επειδή εξ άλλου εις μεν το προδιαληφθέν άρθρον 42 του ν. 3170/1955 ορίζεται ότι περί της ανικανότητος ησφαλισμένου αποφαινεται πρωτοβάθμιος υγειονομική επιτροπή, επιτρεπομένης προσφυγής ενώπιον δευτεροβαθμίου τοιαύτης, της οποίας η απόφασις είναι οριστική, εις δε το άρθρον 22 του δια του από 17.4./27.6.1956 β. δ/τος (φ. 146) κυρωθέντος Κανονισμού παροχών κλπ του NAT θεσπίζεται προθεσμία ενός μηνός, από της κοινοποιήσεως της γνωματεύσεως της πρωτοβαθμίου επιτροπής, δια την υποβολήν υπό του ενδιαφερομένου προσφυγής ενώπιον της δευτεροβαθμίου επιτροπής, το δικαίωμα δε τούτο αναγνωρίζεται, εντός της αυτής προθεσμίας, και εις την Δ/νσιν του NAT. Η ορθή έννοια των διατάξεων τούτων, κατά την κρατήσασαν γνώμην, είναι ότι οσάκις η κρίσις των υγειονομικών οργάνων διατυπούται υπό μορφήν πιθανολογήσεως, το ασκούν αποφασιστικήν αρμοδιότητα ασφαλιστικόν όργανον (Διοικητικόν Συμβούλιον ή Αναθεωρητική Επιτροπή) δεν κωλύεται να ζητήση διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις της ούτως εξενεχθείσης κρίσεως, καθ' ον τρόπον, τούτο κρίνει πλέον πρόσφορον είτε παρά του πρωτοβαθμίου είτε παρά του δευτεροβαθμίου υγειονομικού οργάνου και δη ασχέτως χρονικών δεσμεύσεων, η δ' εν συνεχεία εκδιδομένη γνωμάτευσις του οργάνου τούτου, εφ' όσον είναι προσηκόντως ητιολογημένη, δεσμεύει το ασφαλιστικόν όργανον, ως προς την εξενεχθείσαν ιατρικήν κρίσιν. Κατά την γνώμην όμως ενός των εχόντων αποφασιστικήν ψήφον μελών, ο ησφαλισμένος και η Δ/νσις του NAT δύναται να αμφισβητήσουν το κύρος της εις πρώτο βαθμόν εκδοθείσης γνωματεύσεως μόνον εντός της υπό του νόμου τασσομένης μηνιαίας προθεσμίας, ης παρελθούσης η υγειονομική κρίσις οριστικοποιείται και το ασφαλιστικόν όργανον δεν δύναται να αμφισβητήση το κύρος ταύτης, δικαιούμενον μόνον να την αναπέμψη, προς διευκρίνησιν ή συμπλήρωσιν, εις το εκδόν ταύτην, όργανον, διαφυλασσομένων των υπέρ του ησφαλισμένου προβλεπομένων εγγυήσεων κατά το στάδιον της υγειονομικής κρίσεως, του δικαιώματος δηλονότι προσφυγής ενώπιον του δευτεροβαθμίου οργάνου, κατά της εις πρώτον βαθμόν νέας υγειονομικής κρίσεως.

Επειδή, εν προκειμένω δια της υπ' αριθμ. 22/1973 αποφάσεως της Αναθεωρητικής Επιτροπής του NAT εκρίθη ότι δεν συνέτρεχον οι νόμιμοι όροι χαρακτηρισμού ως ναυτικού ατυχήματος της παθήσεως του αιτούντος

χρονίας υποστρόφου μελαγχολίας), εκ της οποίας ούτος κατέστη απολύτως και διαρκώς ανίκανος δια το ναυτικόν επάγγελμα, διότι η πάθησις του αυτή δεν σχετίζεται προς την εις το πλοίον "WORLD LEGION" εργασίαν του. Η απόφασις όμως αυτή ηκυρώθη, ως πλημμελώς ητιολογημένη, δια της υπ' αριθμ. 1309/1975 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, διότι οι μεν ισχυρισμοί του αιτούντος, περί συνδρομής περιπτώσεως ναυτικού ατυχήματος, ως εκ της υπό καθεστώς εντατικής και υποχρεωτικής υπερωριακής έτι απασχολήσεως του εντός των λεβήτων του πλοίου, κατόπιν συνεχούς εισπνοής οξέων και καυσαερίων, επικουρούντο εκ των στοιχείων του φακέλλου και δη εκ του από 4.12.1969 προανακριτικού πορίσματος η δε πρωτοβάθμιος υγειονομική επιτροπή είχε κρίνει (υπ' αριθμ. 212/21.9.71 απόφασις) ότι η πάθησις του πιθανόν να οφείλεται εις τας ειδικάς συνθήκας εργασίας εις το ως άνω πλοίον. Κατόπιν της ακυρωτικής αποφάσεως η Αναθεωρητική Επιτροπή απετάθη (απόφασις της 16.4.1976 εις την δευτεροβάθμιον υγειονομικήν επιτροπήν, ίνα, υπό τα δεδομένα της υποθέσεως, γνωματεύση περί της υπάρξεως αιτιώδους συναφείας μεταξύ της εις το πλοίον εργασίας και της παθήσεως του αιτούντος και περί της επιστημονικής ορθότητος της υπό μορφής πιθανολογήσεως κρίσεως της πρωτοβαθμίου υγειονομικής επιτροπής. Εν όψει δε της υπ' αριθμ. 66/9.10.1976 γνωματεύσεως της δευτεροβαθμίου υγειονομικής επιτροπής, καθ' ην η πάθησις του αιτούντος (μανιοκαταθλιπτική ψύχωσις), εξ ης ούτος κατέστη ανίκανος δια το ναυτικόν επάγγελμα, δεν σχετίζεται προς τας εν τω πλοίω W. LEGION συνθήκας εργασίας του, εξεδόθη η προσβαλλομένη ήδη πράξις, δια της οποίας, επικαλουμένης την γνωμάτευσιν ταύτην και την εκ ταύτης δέσμευσιν, απερρίφθη το προδιαληφθέν αίτημα του αιτούντος.

Επειδή, εν όψει της εννοίας των προαπαρατεθεισών διατάξεων της νομοθεσίας του NAT και της υπό μορφήν πιθανολογήσεως διατυπωθείσης πρωτοβαθμίως υγειονομικής κρίσεως, νομίμως, κατά την κρατήσασαν γνώμην, η εκδούσα την προσβαλλομένην πράξιν Αναθεωρητική Επιτροπή απετάθη εις την δευτεροβάθμιον υγειονομικήν επιτροπήν και τα αντιθέτως προβαλλόμενα δια της αιτήσεως είναι αβάσιμα και απορριπτέα, μη υφισταμένης εξ άλλου, δεσμεύσεως εκ δεδικοσμένου κατόπιν της ακυρωτικής αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως αβασίμως προβάλλει ο αιτών, δοθέντος ότι δι' αυτής ηκυρώθη προηγουμένη πράξις δι'

αναπιολόγητον και εν όψει υγειονομικής κρίσεως ανατραπείσης εις δεύτερον βαθμόν ως άνω. Ουχ' ήττον, η προμνησθείσα υπ' αριθμ. 66/1976 γνωμάτευσις της δευτεροβαθμίου υγειονομικής επιτροπής, δεχομένη, άνευ ειδικωτέρας σκέψεως, ότι η πάθησις του αιτούντος δεν σχετίζεται προς τας εις το άνω πλοίον συνθήκας εργασίας του, δεν αιτιολογείται προσηκόντως, ως έδει κατά τα ανωτέρω, διότι δεν παρατίθενται συγκεκριμένα στοιχεία, εκ της εκτιμήσεως των οποίων, εν συναρτήσει προς το ιστορικόν της παθήσεως του αιτούντος και τας συνθήκας της εις το προμνησθέν πλοίον συγκεκριμένης απασχολήσεώς του, να δύναται να δικαιολογηθή η συμπερασματικώς διατυπούμενη κρίσις, αντίθετος, από της απόψεως συναφείας, προς την πρωτοβαθμίως εξενεχθείσαν, της οποίας την διευκρίνισην ακριβώς εν τούτω εζήτησε το ασφαλιστικόν όργανον. Η τοιαύτη όμως γνωμάτευσις δεν δημιουργεί, κατά τα προεκτεθέντα, δέσμευσιν δια το ασφαλιστικόν όργανον, ουδέ δύναται να αποτελέση νόμιμον έρεισμα της προσβαλλομένης αποφάσεως αυτού η οποία ούτω τυγχάνει ακυρωτέα, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα δια της υπό κρίσιν αιτήσεως, ήτις δέον όπως γίνη δεκτή.